

DOEN WAT NODIG IS

Algemene beschouwingen 8 november 2018

We moeten niet doen wat mogelijk is, maar wat nodig is.

Deze openingszin hebben we geleend van Thomas Rau, een zeer bevolgen architect, visionair en auteur van de bestseller *Material Matters*.

En dat is waar GroenLinks ook hier in Nieuwegein voor staat en voor wil gaan. Wij staan voor eerlijk delen en meedoen en voor leefbaarheid in onze mooie stad. Wij willen bijdragen aan een rechtvaardige bloeiende samenleving. Wij hebben vertrouwen in mensen en vragen dat vertrouwen ook van onze inwoners.

Kijken we met een brede, mondiale blik dan zien we dat het goed gaat met Nieuwegein en met de meeste Nieuwegeiners. Maar niet met alles en niet met iedereen. En juist voor de mensen met wie het niet vanzelf goed gaat, willen wij ons als fractie extra inzetten.

Nieuwegein wordt door inwoners gewaardeerd als groene gemeente. Daarmee heeft Nieuwegein een goede basis voor het optimaliseren van leefbaarheid, natuur, dierenwelzijn en klimaatadaptatie. Deze basis moeten we de komende jaren met verstand en beleid uitbouwen. Daar maken wij ons hard voor!

Het overgaan naar schone energiebronnen vergt de komende jaren veel inzet van onze gemeente en al haar partners.

We moeten doen wat nodig is.

Eerlijk delen en meedoen

We willen de trend van toenemende ongelijkheid keren en we willen mensen verbinden.

Ongelijke samenlevingen zijn ongelukkige samenlevingen: in ongelijke samenlevingen is er sprake van ongelijkheid in gezonde levensjaren, is er meer stress, meer geweld, meer criminaliteit en meer middelenmisbruik.

GroenLinks wil meer aandacht voor het terugdringen van de sociaal-economische gezondheidsverschillen.

Nieuwegein scoort aanzienlijk hoger dan het landelijke gemiddelde op onderwerpen als: diabetes en overgewicht, psychische problematiek, % zwaar belaste mantelzorgers, eenzaamheid en gebruik van verdoovende middelen.

Het is ontoelaatbaar dat in onze welvarende gemeente kinderen opgroeien in armoede. Het vermindert hun toekomstkansen, zowel maatschappelijk als qua gezondheid. Dat kunnen we niet accepteren.

Met een krachtige en eerlijke aanpak willen we de stress door regels, armoede, schulden of overbelasting verminderen.

GroenLinks pleit voor een realistischer sociaal beleid. Is het College het met GroenLinks eens dat er grenzen zitten aan de mogelijkheden van inwoners om deel te nemen, zelfredzaam te zijn en/of de eigen regie te voeren? En kan het College toezeggen dat het beleid en de uitvoering daar op afgestemd wordt?

Ook hier moeten we doen wat nodig is!

Wij kijken naar mensen, de mensen achter de systemen en cijfers.

We vragen het College om toe te zeggen dat de gemeente actief op zoek gaat naar stemmen die zich niet makkelijk laten horen en die stemmen laat doorklinken in haar beleid.

GL heeft er al jarenlang grote moeite mee dat de 2 fundamenten onder het sociale domein onvoldoende op hun taak berekend zijn. De twee grote organisaties, Movactor en Geynwijs, die bij uitstek een rol hebben in de uitvoering van de vernieuwingen in het sociale domein, presteren niet volgens verwachting. Zij hebben de primaire opdracht mensen een helpende hand te reiken om ervoor te zorgen dat ze 'binnenboord' van onze samenleving blijven. Kan de wethouder aangeven wanneer de raad geïnformeerd wordt over de huidige stand van zaken?

We zien graag de toezegging op ons verzoek om als raad opnieuw betrokken te zijn in evaluatie en monitoring van alle 3 de transformaties, op korte termijn geëffectueerd.

Leefbaarheid

De groei van de stad zorgt voor toenemende druk op de openbare ruimte en op de woningmarkt. Dat vraagt om slimme keuzes voor mobiliteit en ruimtegebruik. Gezond stedelijk leven blijft daarbij het uitgangspunt. We zetten vol in op meer ruimte voor groen en natuur in en om onze stad. De koers met voorrang voor voetganger, fiets en openbaar vervoer en minder auto's zetten we wat GL betreft voort.

Om de druk op de woningmarkt te verminderen, wordt er de komende jaren nog stevig gebouwd. GL ziet dat met zorg tegemoet maar tegelijk delen we de zorgen over de woningnood. Tien jaar wachten op een betaalbare woning is moeilijk te accepteren. Wij zijn dan ook nog steeds enthousiast over de ingezette lijn van het transformeren van de kantoren naar woningen. Mits ook bij transformatie de juiste kwaliteitseisen gesteld worden.

Bij nieuwbouw prioriteren wij sociale woningbouw en huizen in het middensegment. Want daarmee komt de zo broodnodige doorstroming tot stand.

Om de leefbaarheid in de stad op een aanvaardbaar niveau te houden blijven wij bij het bouwen binnen de rode kaders én voor optimale verduurzaming. Zowel bij nieuwbouw als bij verbouwen kiezen wij voor een bouwproces met de kleinst mogelijke ecologische voetafdruk waarin circulair bouwen één van de voorwaarden is.

Doen wat nodig is.

Nieuwegein is een kleine speler in een groot mondiaal probleem. Toch is onze rol heel relevant. Onze ambitie om klimaatneutraal te zijn als stad is geen luxe maar noodzaak en wij willen inzetten op Nieuwegein klimaatneutraal in 2040. Daarbij gaat het om verminderen van energiegebruik en opwekken van duurzame energie, maar ook over dagelijkse dingen als wat we kopen, waar we het kopen, hoe we omgaan met grondstoffen, met vervoer en met groen.

Ook bij de energietransitie wil GroenLinks dat iedereen mee kan doen. 'Haalbaar en betaalbaar' is een belangrijk uitgangspunt. GroenLinks vindt dat mensen in staat gesteld moeten worden om deze omslag te maken, ook mensen met een kleine portemonnee.

Alle nieuwe ontwikkelingen vragen om mensen met nieuwe kennis en vaardigheden. GL ziet daarin duurzame kansen voor de toekomst voor onze jongeren. We breken een lans voor het opleiden van jongeren voor nieuwe beroepen.

Vertrouwen in en van de stad

GroenLinks zet zich in voor het bieden van ruimte die nodig is voor diversiteit in de samenleving. Begrip hebben voor het anders zijn, voor mensen die andere ideeën en achtergronden hebben, niet mee willen of kunnen doen om wat voor reden dan ook.

Dat wordt des te belangrijker met de uitvoering van de omgevingswet. Waar ligt de grens tussen het vertrouwen op de kracht van inwoners, of het vertrouwen in 'de markt' als het bijvoorbeeld gaat om toezichthoudende functies, het horen van de zachte stem en het nemen van je rol als overheid om collectieve belangen te borgen?

Het vertrouwen van inwoners in 'de gemeente' is geen vanzelfsprekendheid. Dat moeten we dagelijks actief verdienen. Alles wat er mis gaat in verwachtingen, niet nakomen van toezeggingen, onvoldoende serieus nemen van- of te weinig oog hebben voor de belangen van de inwoner, gaat onmiddellijk ten koste van het vertrouwen. Willen we over 3 jaar meer mensen naar de stembus dan begint dat met het vergroten van vertrouwen in 'de gemeente'; door ondermeer goede klachtbehandeling, nakomen van toezeggingen, transparantie en verwachtingsmanagement in participatieprocessen.

Als raad spelen we een belangrijke rol in het creëren van een gezonde voedingsbodem voor samenwerking met inwoners, bedrijven en organisaties. Voor een goed functionerende gemeente en een raad die het vertrouwen krijgt van de inwoners, is het nodig dat de toon van het debat in de raad constructief is. Helaas zien we in de raad dat respectloos gedrag zonder gene vertoond wordt. Ongefundeerde, beschadigende uitlatingen over personen zijn niet acceptabel. Het wegzetten van de gemeente als een onbetrouwbaar, niet functionerend orgaan vervult ons regelmatig met plaatsvervangende schaamte.

Respectvol met elkaar omgaan laat onverlet dat we kritisch zijn en scherpe debatten moeten voeren, dáár waar het hoort en dat is dus in deze politieke arena.

Wij willen de aanwezigen en de organisatie hartelijk danken voor de samenwerking.

We weten dat er veel werk wordt verzet door veel mensen die ieder hun bijdrage leveren aan een goede stad.

Geheel in lijn met vorige jaren sluit ik af met: 'Het is onze wens dat we in Nieuwegein het komende jaar het 'leef' zullen behouden om ons menselijke en sociale gezicht te blijven tonen'.

Laten we in gezamenlijkheid doen wat nodig is.

Ik dank u voor uw aandacht.

Bronnen:

<https://www.raadvanstate.nl/adviezen/zoeken-in-adviezen/tekst-advies.html?id=13100>

<http://www.rau.eu/thomas-rau/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Gezondheidsverschillen/>